

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci navrhovatelů: **a) E. P.**, zast. Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem se sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, Brno, **b) A. P.**, zast. JUDr. Tomášem Nielsenem, advokátem se sídlem Kozí 916/5, Praha 1 – Staré Město, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2 – Nové Město, v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy odpůrce ze dne 5. 3. 2021, čj. MZDR 47828/2020-20/MIN/KAN, o návrhu navrhovatele b) na vydání předběžného opatření

t a k t o :

- I. Návrh na vydání předběžného opatření **se z a m í t á .**
- II. Navrhovateli b) **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na vydání předběžného opatření, a to **ve lhůtě 3 dnů** od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Soudu byl dne 1. 4. 2021 doručen návrh navrhovatele b) na zrušení opatření obecné povahy. Soud vyzval navrhovatele b) k upřesnění, vůči jakému mimořádnému opatření návrh směřuje. Přípisem ze dne 19. 4. 2021 navrhovatel b) výslovně uvedl, že požaduje zrušit mimořádné opatření ze dne 5. 3. 2021, čj. MZDR 47828/2020-20/MIN/KAN. Návrh byl původně veden pod sp. zn. 1 Ao 1/2021. Protože však o tomto opatření soud vede řízení pod sp. zn. 10 Ao 1/2021, spojil předseda 1. senátu věc 1 Ao 1/2021 ke společnému projednání s věcí vedenou pod sp. zn. 10 Ao 1/2021 (§ 39 odst. 1 s. ř. s.).

[2] S účinností od 9. 3. 2021 napadeným opatřením odpůrce **uložil** všem poskytovatelům zdravotních služeb poskytujícím dlouhodobou lůžkovou péči nebo domácí péči a všem poskytovatelům sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory nebo se zvláštním režimem, poskytovatelům sociálních služeb poskytujícím odlehčovací služby v pobytové formě, poskytovatelům sociálních služeb v zařízení týdenního stacionáře nebo chráněného bydlení a poskytovatelům sociálních služeb poskytujícím osobní asistenci a poskytovatelům

pečovatelské služby povinnost provádět s frekvencí jedenkrát za 5 dní preventivní vyšetření zaměstnanců, kteří přicházejí do přímého kontaktu s pacienty nebo uživateli sociálních služeb, na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2, a to prostřednictvím POC antigenních testů. Tyto testy mohou poskytovatelé provádět prostřednictvím svých zaměstnanců, zdravotnických pracovníků, případně u poskytovatele pracovně lékařských služeb nebo jiného poskytovatele zdravotnických služeb, s nímž za tímto účelem uzavřou smlouvu. Mimořádné opatření nařídilo všem zaměstnancům (až na uvedené výjimky) se těmito testům podrobit.

[3] Navrhovatel b) uvádí, že je zaměstnancem poskytovatele sociálních služeb v zařízení domova pro osoby se zdravotním postižením, příspěvkové organizace Domov pod hradem Žampach, se sídlem Žampach 1 (k tomu doložil pracovní smlouvu). Dopadá na něj povinnost podrobit se testování. Napadené opatření tak zasahuje do jeho subjektivních práv.

[4] Spolu s návrhem na zrušení opatření navrhovatel b) podal také návrh na vydání předběžného opatření. Domáhá se, aby soud nařídil jeho zaměstnavateli povinnost zdržet se preventivního vyšetření navrhovatele b) dle napadeného opatření.

[5] Navrhovatel b) tento návrh odůvodnil tak, že napadené opatření přímo zasahuje do jeho základních práv, zejména mu hrozí bezprostřední opakovaný zásah do jeho integrity provedením zdravotnického úkonu proti jeho vůli. Tím mu zcela bezprostředně hrozí vážná újma a jsou tak splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření, a to i vůči jeho zaměstnavateli jako třetí osobě. Navrhovatel je současně přesvědčen, že nařízení předběžného opatření nezávisí na posouzení zákonnosti či ústavnosti napadeného opatření. Již jen samotná pochybnost o zákonnosti a ústavnosti, intenzita zásahu a absence vědeckých důkazů o spolehlivosti testů a jakéhokoliv reálného rizika pro zaměstnavatele či společnost odůvodňuje nařízení předběžného opatření, o němž by měl soud rozhodnout bezodkladně.

[6] Odpůrce ve svém vyjádření ze dne 12. 4. 2021 uvedl, že k vydání předběžného opatření nejsou dány důvody. Předběžné opatření slouží především k tomu, aby bylo zabráněno hrozící vážné újmě. Navrhovatel musí vážnou újmu tvrdit, přičemž taková újma musí dosahovat určité minimální intenzity (tedy způsobovat vážné negativní následky). Navrhovatel však v žádné části svého návrhu nedoložil a konečně ani netvrdil nic, z čeho by se dalo usuzovat na vážnou újmu. Odpůrce dále namítl, že navrhované předběžné opatření by mělo totožný účinek jako vyhovění návrhu ve věci samé. Podáním návrhu na předběžné opatření nelze předbíhat zamýšlené účinky návrhu ve věci samé. Navrhovatel sice návrh formuloval vůči zaměstnavateli, jemuž má být uloženo, aby se zdržel provádění testů, k tomu by však dle odpůrce nemohlo dojít jinak než zrušením napadeného opatření. S ohledem na to odpůrce navrhl, aby soud návrh na vydání předběžného opatření zamítl.

[7] Zaměstnavatel navrhovatele b) se k návrhu na vydání předběžného opatření nevyjádřil, ani v soudem určené lhůtě nesdělil, že bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

[8] Soud posoudil návrh na vydání předběžného opatření a dospěl k závěru, že tu nejsou důvody pro vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s.

pokračování

[9] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že byli *podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímne upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[10] Předběžné opatření je výjimečným institutem, jehož účelem je zatímní úprava poměrů účastníků soudního řízení, hrozí-li pokračováním dosavadního stavu věcí nebo naopak jejich změnou vážná újma. K tomu, aby bylo možno návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět, je především třeba trvat na tom, že povinností účastníka navrhujiícího předběžné opatření je dostatečně konkrétně tvrdit hrozící vážnou újmu a takovou újmu i odpovídajícím způsobem osvědčit. K definici vážné újmy se NSS vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 5. 2006, čj. Na 112/2006-37, v němž výslovně uvedl, že „*vážnou újmu je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka, [...] který představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených*“.

[11] Z povahy předběžného opatření pak vyplývá, že se soud musí při rozhodování o něm zabývat takovou újmu hrozící navrhovateli, třetím osobám či veřejnému zájmu, která může nastat v období do konečného rozhodnutí ve věci samé. Musí vzít v potaz i případnou nevratnost takto vzniklé újmy.

[12] Navrhovatel založil návrh na tvrzení, že podrobení se antigenním testům prováděným podle napadeného opatření pro něj představuje vážnou újmu a že jde o zásah do jeho ústavně zaručených práv v intenzitě, která odůvodňuje nařízení předběžného opatření před tím, než soud posoudí tuto otázku v řízení o věci samé. Soud tento pohled nesdílí.

[13] Soud by v rámci posuzování návrhu na vydání předběžného opatření neměl rozhodovat otázky, které jsou předmětem vlastního řízení ve věci samé (v tomto případě mj. to, zda povinnost podrobit se antigennímu testu je přiměřená cíli sledovanému napadeným opatřením) a neměl by jím ukládat povinnosti, které lze uložit až meritorním rozhodnutím, nebo které z meritorního rozhodnutí plynou. Posouzení meritorních otázek při vydání předběžného opatření však není zcela vyloučeno, např. pokud by jeho nevydání zmařilo účel řízení ve věci samé, nebo pokud by zásah do subjektivních práv, jehož posouzení je jinak předmětem řízení ve věci samé, byl na první pohled tak intenzivní, že by pro navrhovatele znamenal později již nevratné následky.

[14] Žádná z těchto situací však v případě navrhovatele b) nenastala, resp. navrhovatel jejich existenci neosvědčil. Navrhovatel namítá, že provádění testů zasahuje do jeho osobní integrity, neboť představuje zdravotní úkon prováděný bez jeho souhlasu. Neuvedl ale žádnou konkrétní, bezprostředně hrozící újmu, která by ve vztahu k jeho osobě (osobní integritě) vyvolala později nevratné následky (například že podrobení se testům představuje

pro jeho zdravotní stav neúměrné riziko, je kontraindikováno jinou zdravotní komplikací atd.). Takovou újmou nemůže být pouze samotné podrobení se testování, i kdyby se později v tomto řízení ukázalo, že bylo prováděno v rozporu se zákonem či ústavním pořádkem. Jak již soud uvedl, tyto otázky jsou předmětem vlastního věcného posouzení návrhu a není důvodu, aby na ně soud hledal odpověď již při posuzování návrhu na vydání předběžného opatření.

[15] Návrh na zrušení napadených opatření dle § 13 odst. 3 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19, projedná soud přednostně. Nejistota v souvislosti s aplikací sporného opatření tak nebude trvat nepřiměřeně dlouhou dobu.

[16] Soud proto návrh na vydání předběžného opatření zamítl. Výrokem II navrhovateli b) uložil povinnost uhradit soudní poplatek za vydání rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Navrhovatel je povinen zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč (položka č. 5 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona).

[17] Soudní poplatek ve výši 1 000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatel zašle zpět soudu), případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: **1102600121**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu